

Alexandro in primum de Sapientia, Bonum, Impar, Finis, Unum, Dextrum, Lux, Mas, Quiescens, Rectum, Quadratum. Et his contraria, Malum, Par, Infinitum, Multitudo, Sinistrum, Tenebrae, Femina, Motus, Curvum, Quadrangulum^{vi}.

- 5 Sed illustris hac de re est locus 1. Sapientiae capite 5. quem totum, quia maxime ad rem faciat, huc transcribam:⁹ *In his vero et ante hos, ii qui Pythagorei vocantur, mathematica tractantes, primum haec provehebant et innutriti in iis, horum principia entium principia existimarunt esse omnium. Et cum horum numeri sint natura primi,*
 10 *in numeris videbantur conspiciere similitudines multas entium et genitorum, magis quam in igne et terra et aqua, quia talis haec numerorum passio, iustitia et haec talis anima et mens, aliud vero occasio et aliorum, ut verbo dicam, unumquodque similiter. Adhuc etiam harmonicorum videntes in numeris et passiones et rationes, quandoquidem alia*

⁹ ἐν δὲ τούτοις καὶ πρὸ τούτων οἱ καλούμενοι Πυθαγόρειοι τῶν μαθημάτων ἀψάμενοι πρῶτοι [πρῶτον] ταῦτά τε [ταῦτα] προήγαγον [προήγον], καὶ ἐντραφέντες ἐν αὐτοῖς τὰς τούτων ἀρχὰς τῶν ὄντων ἀρχὰς ᾤθησαν εἶναι πάντων. ἐπεὶ δὲ τούτων οἱ ἀριθμοὶ φύσει πρῶτοι, ἐν δὲ τούτοις [τοῖς ἀριθμοῖς] ἐδόκουν θεωρεῖν ὁμοιώματα πολλὰ τοῖς οὐσι καὶ γιγνομένοις, μᾶλλον ἢ {ἐν} πυρὶ καὶ γῆ καὶ ὕδατι, ὅτι τὸ μὲν τοιονδὶ τῶν ἀριθμῶν πάθος δικαιοσύνη, τὸ δὲ τοιονδὶ ψυχῇ {τε} καὶ νοῦς. ἕτερον δὲ καιρὸς καὶ τῶν ἄλλων ὡς εἰπεῖν ἕκαστον ὁμοίως, ἔτι δὲ καὶ τῶν ἀρμονιῶν [ἀρμονικῶν] ἐν ἀριθμοῖς ὁρῶντες τὰ πάθη καὶ τοὺς λόγους. ἐπειδὴ τὰ μὲν ἄλλα τοῖς ἀριθμοῖς ἐφαίνοντο [ἐφαίνετο] τὴν φύσιν ἀφωμοιώσθαι πᾶσαν [πᾶσιν], οἱ δ' ἀριθμοὶ πάσης τῆς φύσεως πρῶτοι, τὰ τῶν ἀριθμῶν στοιχεῖα τῶν ὄντων στοιχεῖα πάντων εἶναι ὑπέλαβον <καὶ ὅσα εἶχον> καὶ τὸν ὅλον οὐρανὸν ἀρμονίαν εἶναι καὶ ἀριθμὸν [corr. ex ἀριθμῶν] {καὶ ὅσα εἶχον} ὁμολογούμενα <δεικνύναι> ἐν τε τοῖς ἀριθμοῖς καὶ ταῖς ἀρμονίαις πρὸς τὰ τοῦ οὐρανοῦ πάθη καὶ μέρη καὶ πρὸς τὴν ὅλην διακόσμησιν, ταῦτα συνάγοντες ἐφήρμοττον. κἂν εἴ τί που διέλειπε [διέλειπον], προσεγλίχοντο τοῦ συνειρομένην [συνηρμοσμένην] πᾶσαν αὐτοῖς εἶναι τὴν πραγματείαν. λέγω δ' οἷον, ἐπειδὴ τέλειον ἢ δεκάς εἶναι δοκεῖ καὶ πᾶσαν περιειληφέναι τὴν τῶν ἀριθμῶν φύσιν, καὶ τὰ φερόμενα κατὰ τὸν οὐρανὸν δέκα μὲν εἶναι φασιν, ὄντων δ' ἑννέα μόνον τῶν φανερῶν, διὰ τοῦτο δεκάτην τὴν ἀντίχθονα ποιοῦσιν. διώρισται δὲ περὶ τούτων ἐν ἑτέροις ἡμῖν ἀκριβέστερον. [ARIST. Metaph.985b.23 – 986a.13]

^{vi} Corr. ex Quadrangelum